

Om sommerhusområdet Ferbæk.

Fakta om Ferbækområdet

Området dækker et areal på ca 158 ha. hvoraf ca. 30% er sommerhusparceller. Resten, 70%, er fællesområde, der består af strand-, klit-, hede-, skov- og engarealer.

Den samlede længde af vejene i området er ca. 5,6 km

Der er ca. 2 km vandløb inden for området.

Området afgrænsning mod nordvest er ved strandkanten. I alt ca. 900 m strand hører matrikulært ind under området.



Området blev udstykket i 1972-73 af den daværende ejer fru Ingeborg Gjerding idet der forudgående var sket en fredning af arealet ved kendelse afsagt den 31. oktober 1972 af Fredningsnævnet for Nordjyllands Amts Nordlige fredningskreds, og hvor der i forbindelse hermed samtidig blev tinglyst den deklaration for området, som det er en af bestyrelsen for ejerlauget vigtigste opgaver at påse bliver overholdt. Ved udstykningen blev der lagt megen vægt på at den fremtidige bebyggelse skulle tilpasses de eksisterende terrænforhold, idet sommerhusgrundene er udstykket i de dele af området, som skønnedes at kunne bære en bebyggelse uden at landskabsbilledet derved blev forstyrret i nævneværdig grad. Sammen med deklarationsbestemmelserne om bebyggelsens udformning var håbet *"at disse bebyggelser ligefrem kunne blive en berigelse for landskabet.*

Grundene er udstykket i størrelser mellem 2500 og 5000 m². Inden for de fleste grunde er der fastsat byggefelter, inden for hvilket bebyggelsen skal placeres. På grunde, hvor der ikke er byggefelter, skal bebyggelsens placering godkendes særskilt.

Bestemmelserne om bebyggelsernes beliggenhed er fastsat for at sikre en hensigtsmæssig helhed imellem landskab og bebyggelse.

Der er i alt i området udstykket 150 parceller, hvoraf p.t. ca. 125 er bebygget.

Om navnene i området.

Bardehvalen



Der er ikke en speciel hval, som hedder bardehvalen. Ordet er fællesbetegnelse for en af de 2 hovedgrupper, man opdeler hvalerne i, bardehvaler og tandhvaler. Bardehvalerne har fået deres navn, fordi de har barder i munden, ligesom tandhvalerne har fået deres, fordi de har tænder i munden. Barder er et effektivt siapparat, som gør det muligt selv for store hvaler at fange bittesmå dyr i vandet. Selve barderne er lavet af et

hornagtigt stof, omtrent som det en menneskelig negl består af. Hos alle bardehvaler hænger barderne ned fra ganen i to rækker som et gardin på hver sin side af tungen. Når hvalen lukker munden, passer tungen i mellemrummet mellem de to rækker. De enkelte barder er trekantede plader, der er anbragt med den flade side mod hinanden. I hver side af overmunden sidder der mellem 3-400 barder. Den side, som vender mod tungen, er flosset i mere eller mindre fine frynser. Bardehvaler indtager føden ved at suge en ordentlig mundfuld vand ind, og derefter presse vandet ud mellem barderne, hvorved de små byttedyr bliver hængende i dette frynsegardin.

Bardehvalerne opdeles i 3 familier: Finhvalerne, rethvalerne og gråhvalerne. Under finhvalfamilien hører blåhvalen, finhvalen, sejhvalen, brydeshvalen, vågehvalen og pukkelhvalen. Under rethvalerne grønlandshvalen og rethvalerne og under gråhvalfamilien gråhvalen.

Tandhvalerne opdeles normalt i 6 familier: Kaskelotfamilien, delfinfamilien, floddelfinfamilien, næbhvalfamilien, hvidhvalfamilien og marsvinfamilien.

Blåhvalen



Blåhvalen er det største dyr, der nogensinde har levet på jorden. Den største blåhval, der er fanget, målte 33,38 m og den tungeste, der er fanget - i 1947 i sydpolarhavet - vejede ca. 190 tons. Normalstørrelsen er mellem

21-27 m og en vægt på 100-120 tons. En blåhvaleunge vejer ved fødslen 2-3 tons og måler 7 meter og vokser i det første halve år af sin levetid med ca. 80 kg daglig.

Langt den største bestand af blåhvaler findes på den sydlige halvkugle, hvor hvalerne i den antarktiske sommer trækker sydpå ned i sydpolarhavet for at æde sig fede på de enorme forekomster af små røde krebsdyr, krill, som findes i havet der.

Blåhvaler opdeles i 3 underarter, hvoraf den ene kan træffes på den nordlige halvkugle. Bestanden vurderes til at være mellem 6.000-14.000 og den har status som truet art.

Den er så vidt vides ikke observeret blåhvaler i danske farvande.

Narhvalen



Narhvalen er en tandhval og tilhører hvidhvalfamilien. Narhvalen har angiveligt fået sit navn fra oldnordisk, hvor det skal betyde lig-hval. Narhvalens plettede skind ligner efter sigende druknede mennesker, der har ligget længe i vandet.

Fødselsvægten er ca. 80 kg og en voksen narhval vejer mellem 800 og 1600 kg. og længden er 3,5-5 m. Narhvalhannen er umulig at forveksle med andre hvalarter pga. dens lange spiralformede

stødtænder, som ligner en knudret, forvreden spadeserestok. Stødtandens funktion har forskerne grublet over i mange år. Det er blevet foreslået, at den bruger stødtanden til at spidde fisk med eller rode efter føde på havbunden, eller til at kunne bore sig gennem isen. Stødtanden bruges også som hjortenes gevir i regulære fægtekampe om hunnernes gunst og som styrkesymbol. Den blev indtil det tidlige 1600-tal anset for at være enhjørningens horn.

Narhvalen findes kun på den nordlige halvkugle rundt om nordpolen i de højarktiske havområder.

Bestanden vurderes til at udgøre mellem 25.000-45.000 og den har status som lokal almindelig.

Delfinen



Der findes ca. 30 forskellige delfinarter, hvoraf 13 henregnes til de egentlige delfiner. De kan være mellem 1,3 til 5-6 meter lange og veje op til 650 kg. For de fleste arter ligger vægten dog mellem 60-120 kg.

Den mest kendte delfinart er øresvinet. Der er laver mange film og tv-programmer, hvor øresvinet har haft stjerneverollen. Som f.eks. Flipper, og der er for det meste også øresvin, der kan ses i delfinariummer.

Kaskelotten



Kaskelotten er den største af tandhvalerne. Fødselsvægten er ca. 1 tons og voksenvægten 20-50 tons. Længden mellem 11 og 18 meter. Den kan træffes overalt på de åbne have, men sjældent på vand, der ikke mindst er 1000 meter dybt. Kaskelotterne lever deres liv i store flokke, undtagen de store gamle hanner, som man sjældent ser i flokke på over 6 individer. Og de allerstørste og ældste kaskelothanner lever helt

for sig selv. Disse gamle hanner, som kan være 60-70 år eller mere, var i gamle dage kendt af hvalfangerne, som ligefrem gav dem navne. Timor Tim, Don Miguel og New Zealand Jack var nogle af de mest berømte. Forfatteren Herman Melvilles kaskelothan i romanen Moby Dick har sandsynligvis sit autentiske forbillede i en hvid kaskelothan, som hvalfangerne kaldte Mocha Dick.

Bestanden er på ca. 1 mio. og den har status som lokal almindelig.

Grinden



Grindehvaler opfattes for det meste som hvaler, men hører zoologisk til delfinerne og er tæt beslægtet med spækhuggerne. Der findes en kort- og en langluffet udgave af grindehvalen. Det er den langluffede grindehval der er mest kendt på vore breddegrader, bl.a fra massestrandinger på de danske kyster og i forbindelse med grindefangsterne på Færøerne.

Grindehvalerne lever altid i flok. Det er denne stærke flokmentalitet, som ofte resulterer i grindehvalernes død, fordi flokken ikke forlader sårede flokmedlemmer. Det er - eller måske var - hemmeligheden bag færingeres fangstteknik. Det gælder simpelthen om at såre en eller flere i flokken, hvorved der går panik i dyrene. Så består resten i at drive dem ind til slagtebænken på kysten.

Voxsenvægten kan variere mellem 1,8 til 3,5 tons og længden 4-6 m.

Den har status af almindelig og bestandens størrelse kendes ikke.

Marsvinet



Marsvinet er den eneste hval, som findes fast i de danske farvande. Voksenvægten er mellem 55- 65 kg og længden 1,4-1,9 m.

Tidligere var bestanden i Østersøen ret stor, men den er forsvundet herfra, ligesom bestanden i de øvrige danske farvande også er skrumpet meget. Marsvinet er ret sky og derfor vanskelig at komme på nært hold.

Den har status som lokal almindelig. Bestanden kendes ikke.

Tunen



I modsætning til områdets øvrige dyrenavne tilhører tunen ikke hvalerne men er en fisk. Den kendes mest fra hylderne med konserver i supermarkedet . Inden den nåede så langt har den svømmet rundt i vandet,sandsynligvis i Nordsøen eller Middelhavet.

Tunen vejer almindeligvis mellem 70 og 110 kg med en længde mellem 100 - 200 cm, men kan blive ca. 4 m. lang og veje 600 kg.

Den findes i de subtropiske dele af Stillehavet,

Atlantehavet og Middelhavet men strejfer rundt i havene på jagt efter makrel, sild og sardin, og kan da træffes i Vesterhavet.

Tunen er en hurtig og kraftig svømmer.

Ferborgvej

Efter sommerboligen beliggende Kaskelotten 1, den første sommerbolig i området opført i 1930'erne.

Ferbækken

Har givet navn til området. Ordet *fer* kan efter ordbog over gamle danske ord enten betyde fjer eller fjeder. Hvorfra bækken har sit navn får indtil videre stå hen i det uvisse. Måske er der en sammenhæng med det latinske ord for jern, ferrum, og vandets rødlig farve, der kan skyldes et stort indhold af jern.

Frederik Obelsvej

Opkaldt efter Frederik Obel, som i sin tid erhvervede det areal, som nu udgør sommerhusområdet.